

รศ.ดร.ดุष्ฎิ โยเหลา

หน่วยงาน: ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

“เปลี่ยนครู = เปลี่ยนเด็ก”

ในฐานะผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รองศาสตราจารย์ ดร.ดุष्ฎิ โยเหลา ให้ความสนใจประเด็น “พฤติกรรม” โดยเฉพาะพฤติกรรมอันมีปัจจัยและเงื่อนไขที่ส่งผลต่อ “จิตวิญญาณ” ของคนเป็นครู

ดังนั้นโครงการวิจัยทั้ง 2 โครงการที่ รองศาสตราจารย์ ดร.ดุष्ฎิ โยเหลา และคณะ จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ทำการศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้คนมีจิตวิญญาณความเป็นครู และโครงการที่ 2 ศึกษาวิธีรูปแบบ และวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ PBL ทั้งที่เป็น Project Based Learning และ Problem Based Learning

“ทั้งสองโครงการมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่ก็เกี่ยวเนื่องกัน โดยโครงการที่ 1 เป็นโครงการวิจัยที่ศึกษาว่าการที่จะครูจะมีจิตวิญญาณของความเป็นครูนั้นเกี่ยวข้องกับปัจจัยอะไรบ้าง โครงการที่ 2 ศึกษาว่า กลุ่มครูที่ใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ PBL ทั้งที่เป็น Project Based Learning และ Problem Based Learning มีวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อจะนำเอาองค์ความรู้ที่ได้ นำไปพัฒนาศักยภาพครู หรือ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู”

ปัจจุบันทั้งสองโครงการดำเนินงานแล้วเสร็จและกำลังอยู่ในช่วงของการสกัดองค์ความรู้จากงานวิจัย และถ่ายทอดไปยังผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพครู ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. มีแนวคิดที่จะสร้างทีมโค้ชสำหรับการติดตาม หรือ หนุนเสริมการทำงานของกลุ่มครูของสถาบันการศึกษาในสังกัด

“เป้าหมายของ สพฐ. คือ ต้องการให้ทีมที่โค้ชกลับเข้าไปโค้ช หรือ เป็นพี่เลี้ยงให้กับกลุ่มครูในสังกัด เพื่อให้ครูได้มีเครื่องมือ และวิธีการ หรือทักษะในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 และก่อนจะไปถึงตรงนั้นเราจะคัดเลือกบุคลากรที่มีความพร้อมสำหรับเข้ามาร่วมเรียนรู้กระบวนการในการเป็นโค้ชกับเรา”

ซึ่ง “ทีมโค้ช” รุ่นแรกที่ถูกคัดเลือกประกอบด้วย คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งจาก คณะศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์บางส่วนเป็นนักศึกษาปริญญาเอกจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ รวมแล้วประมาณ 20 คน

“โดยเอากลุ่มอาสาสมัครทั้ง 20 มาฝึกทักษะการเป็นโค้ชโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการโค้ช ซึ่ง และหลังจากอบรมเสร็จ อาสาสมัครทั้ง 20 ก็จะกระจายตัวกันลงไปฝึกอบรมโค้ช ซึ่งก็จะมีครูใหญ่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และหลังจากอบรมเสร็จทั้ง ครูใหญ่ หรือศึกษานิเทศก์ ก็จะมีทักษะการเป็นโค้ชซึ่ง กลับลงไปเป็นพี่เลี้ยงให้ครูในโรงเรียนได้อีกชั้นหนึ่ง...ถามว่า ทำไมไม่ทำกับครูโดยตรง เพราะถ้าทำกับครูโดยตรง อาจต้องทำหลายครั้ง...แต่เราก็กำหนดให้ซึ่งทีมโค้ชของเราก็จะไปพบครู เหมือนกัน แต่อาจจะไม่บ่อยเท่า ครูใหญ่ และ คน.”

และนอกจากการอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างทีม “โค้ชชิ่ง” สิ่งสำคัญที่ รองศาสตราจารย์ ดร.ดุขฎิโยเหลา คาดหวังคือในกระบวนการโค้ชชิ่ง จะสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงสำคัญของคนเป็นครูคือ การปรับความเชื่อ ทักษะคิด “ใหม่” ให้กับกลุ่มครูที่ผ่านกระบวนการการอบรม

สำหรับการเรียนการสอนยุคใหม่ เราต้องเข้าไปเปลี่ยนที่วิธีคิดของครู (ซึ่งเป็นเรื่องยากมาก) และครูอาจต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติที่บอกว่า “เด็กไม่ได้เรียนรู้จากการฟัง แต่เด็กเรียนรู้จากการทำ” ขณะเดียวกัน ครูต้องเปลี่ยนความเชื่อว่า ก้าวการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนไม่เท่ากัน เพราะเด็กแต่ละคนจะเรียนรู้จาก “ความรู้เดิม” หรือ ประสบการณ์เดิม เพราะฉะนั้นเด็กแต่ละคนจะมีฐาน ความรู้ หรือฐานของการรับรู้ และเรียนรู้ที่ต่างกัน เพราะฉะนั้น เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องคอยตรวจสอบว่าเด็กที่มีความรู้เดิมที่แตกต่างกัน ก้าวไปสู่เป้าหมายได้ในระดับที่ต่างคนต่างก้าว ซึ่งไม่ใช่ต้องก้าวไปพร้อมๆ กัน เช่นวันนี้จะสอนบทที่ 1 ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนจะเข้าใจที่ครูสอน ซึ่งก็จะมีคนที่เข้าใจ และรู้เรื่อง กับเด็กที่ไม่เข้าใจ และไม่รู้อะไร เช่น เด็กคนหนึ่งอาจเข้าใจ 10 เปอร์เซ็นต์ บางคน 50 เปอร์เซ็นต์ บางคน 10 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะทำอย่างไรจะให้เด็กไปถึงจุดหมายที่เหมือนกัน แต่ในก้าวที่ “ไม่เท่ากัน”

เพราะฉะนั้น กระบวนการโค้ชชิ่ง จะนำไปสู่การสร้าง ความเปลี่ยนแปลง ความเชื่อ วิธีคิด หรือ แม้แต่ความชอบของครู เช่นครูบางคนมีความเชื่อที่ถูกต้องอยู่แล้ว แต่ไม่ชอบวิธีการสอน หรือ ครูบางคน ชอบสอนวิธีนี้ แต่ไม่เชื่อในสิ่งที่สอน

“อยากเห็นครูเปลี่ยนปรัชญาในการทำงาน ความเชื่อ และความชอบ และมันก็จะนำไปสู่พฤติกรรมของครู ซึ่งตรงนี้ก็ส่งผลไปที่การเรียนรู้ของเด็กโดยอัตโนมัติ”

.....